

## Program izobrazbe: Ekonomski najpovoljnija ponuda i upravljanje rizicima u javnoj nabavi

Stručnjaci koji sudjeluju u postupcima javne nabave suočavaju se s brojnim rizicima koji su posljedica složenih uzročno posljedičnih veza u procesima koji se odvijaju tijekom nabave. Prepoznavanje mogućih načina zadovoljenja potrebe, specificiranje predmeta nabave, rješavanje konflikta između želja i mogućnosti, usklađivanje konfliktnih interesa sudionika tih procesa, samo su najvažniji od problema koje treba izravno ili neizravno riješiti da bi se postupak javne nabave proveo uspješno.

Polaznici edukacije će dobiti odgovore na brojna pitanja s kojima se suočavaju stručnjaci koji sudjeluju u pripremi i provođenju postupaka javne nabave, poput slijedećih:

- Kako načiniti najbolji model za ENP?
- Kako postojeće iskustvo najbolje iskoristiti u kontekstu održive nabave i potrebe za uključivanjem zelenih kriterija?
- Kako odabrati kriterije da ih ne bude previše niti premalo?
- Kako odrediti kriterije i njihove težine koji će omogućiti odabir troškovno najučinkovitije ponude?
- Kako izbjeći kupovanje nepotrebno visoke i skupe kvalitete zbog neodgovarajućeg modela?
- Kako izabrati pravu kombinaciju postupka javne nabave i najprikladnijeg ENP modela?
- Kada i zašto koristiti relativni a kada apsolutni model?
- Koju formulu za kombiniranje bodova za cijenu i bodova za ostale kriterije koristiti u relativnom modelu?
- Kako odrediti novčane iznose ekvivalentne kvaliteti za usklađivanje cijena kod apsolutnog modela?

Bez iskustva stručnog osoblja teško je odgovoriti na ova i druga povezana pitanja, ali samo iskustvo nije dovoljno. Nužno je i interdisciplinarno znanje koje omogućuje da se izbjegnu zamke u koje upadaju oni koji se oslanjaju samo na iskustvo i koji stjecanje tog iskustva plaćaju na najbolnji način - plaćajući učenje na vlastitim greškama.

Program izobrazbe je namijenjen prvenstveno onima koji već imaju iskustva s ekonomski najpovoljnijom ponudom, ali to nije uvijek za uspješno usvajanje novih znanja. Radionica se sastoji od tri cjeline.

---

*Stjecanje iskustva učenjem na vlastitim greškama je naskuplji način stručnog osposobljavanja. Najbolje je učiti na primjerima provjerene dobre prakse. Ova radionica posvećena je upravo tome.*

---

Prva od njih odnosi se na kratko ponavljanje metodoloških znanja nužnih za razvijanje kvalitetnih ENP modela:

---

*Troškovna učinkovitost i ekonomski najpovoljnija ponuda (ENP), kratko ponavljanje ključnih postupaka u razvoju modela za ENP*

- *planiranje potreba i razvoj kriterija za selekciju dobavljača i ocjenu ponude, kriterijske ljestvice, primjeri*
- *kako odrediti težine kriterija, primjeri*
- *prednosti i nedostaci relativnog i apsolutnog modela za ENP*
- *odabrane formule i efekti njihove primjene, primjeri*
- *usklađivanje postupka javne nabave (JN) i modela za odabir ENP*

---

Jednostavni ENP modeli imaju svoje prednosti, ali ako se pretjera u jednostavnosti može se ugroziti troškovna učinkovitost nabave. Danas su u pravilu dobavljači dobro educirani u području javne nabave i kod sastavljanja ponuda vode računa o načinu kako će se njihove ponude ocjenjivati. Svaki nedostatak modela za selekciju dobavljača i ocjenjivanje ponuda dovodi naručitelja u situaciju da kupi nešto što nije troškovno najučinkovitije. Osim toga, najmanji propust u pripremi kriterija za odabir dobavljača i modela za ocjenjivanje ponuda može motivirati natjecatelje koji nisu pobijedili da se žale, a čak i u slučaju neopravdanosti žalbe naručitelj trpi štetu zbog kašnjenja s nabavom. Nepotrebno složen postupak nabave ili pretjerano komplicirani modeli imaju slične posljedice.

Druga cjelina posvećena je rizicima u javnoj nabavi. Stručnjaci koji se bave javnom nabavom izloženi su brojnim rizicima koji mogu obezvrijediti trud uloženi u pripremu i provođenje natječaja i svaka greška u ovom strogo reguliranom procesu može imati velike materijalne posljedice. Neke probleme u javnoj nabavi nije moguće predvidjeti i ako se oni pojave iskusni profesionalci rješavaju ih zahvaljujući iskustvu.

---

*Rizici u javnoj nabavi:*

- *glavni rizici u JN*
- *rizici u JN povezani s modelima za ENP*
- *rizici u JN povezani s odabirom postupka*
- *upravljanje rizicima u postupcima JN koji su povezani s modelima za ENP i mogućim žalbama nezadovoljnih natjecatelja*
- *pouke iz odluka DKOM-a i europskih sudačkih presedana.*

---

Ipak, za predviđanje, pravodobno prepoznavanje i rješavanje mogućih problema u javnoj nabavi samo iskustvo nije dovoljno, važna su i specifična znanja koja možete steći sudjelovanjem u ovom programu. To će vam omogućiti da na vrijeme prepoznate moguće probleme i djelujete proaktivno u upravljanju brojnim

rizicima koji ugrožavaju učinkovitost postupaka javne nabave. Čak i kad je naručitelj u pravu sudac može doći do zaključka da proces nabave nije bio dovoljno transparentan ili da je bio ugrožen neki od drugih temeljnih principa javne nabave što je dovoljan razlog za poništavanje postupaka javne nabave. Zbog toga je poznavanje prakse DKOM-a u postupanju sa žalbama i EU pravne prakse korisno.

---

*Najučinkovitije upravljanje rizicima temelji se na kombiniranju iskustva i znanja.*

---

Najvećim dijelom program edukacije odnosi se na primjere dobre prakse, čemu je posvećen treći dio radionice.

---

*Odabrani primjeri domaće dobre prakse i dobri primjeri zelene javne nabave koje preporuča EU:*

- *modeli za odabir konzultantske usluge,*
  - *kriteriji za skraćivanje liste natjecatelja u slučaju ograničenog postupka JN,*
  - *nabava ureadskog namještaja (kriteriji i zeleni kriteriji),*
  - *zelena nabava sredstava za čišćenje za škole i gradske urede*
  - *gradska javna rasvjeta,*
  - *drugi primjeri prilagođeni interesu polaznika.*
- 

Većinu tih primjera odabrali su i preporučili EU eksperti kao primjere dobre prakse. Svi primjeri prikazuju se na sličan način;

- opis svrhe nabave,
- razrada modela za selekciju dobavljača i ocjenu ponuda (kriteriji s težinama),
- analiza učinaka nabave.

U kriterije su uključeni „zeleni kriteriji“. Primjeri su izabrani tako da se prikazani pristup uz manje prilagodbe može primijeniti i na druge slučajeve nabave a ne samo na specificirani slučaj.

Edukacija je koncipirana tako da je poželjna interakcija s polaznicima. Polaznici se potiču da aktivno

---

*Neka otvorena pitanja za raspravu:*

- *mogu li se, unatoč zabrani kriterija najniže cijene, dobra iskustva s tim kriterijem iskoristiti u našoj praksi JN, primjeri dobre prakse iz EU*
  - *problemi s dokazivanjem jednakovrijednosti tehničkih specifikacija, dobra EU praksa*
- 

sudjeluju tražeći dodatna objašnjenja, iznoseći probleme iz svoje prakse ili davanjem kreativnih prijedloga za rješavanje otvorenih problema.

<b>Program izobrazbe: Ekonomski najpovoljnija ponuda i upravljanje rizicima u javnoj nabavi</b>	
9;00 – 10;30 90 min (dva nastavna sata)	Troškovna učinkovitost i ekonomski najpovoljnija ponuda (ENP), kratko ponavljanje ključnih postupaka u razvoju modela za ENP <ul style="list-style-type: none"> <li>• planiranje potreba i razvoj kriterija za selekciju dobavljača i ocjenu ponude, kriterijske ljestvice, primjeri</li> <li>• kako odrediti težine kriterija, primjeri</li> <li>• prednosti i nedostaci relativnog i apsolutnog modela za ENP</li> <li>• odabrane formule i efekti njihove primjene, primjeri</li> <li>• usklađivanje postupka javne nabave (JN) i modela za odabir ENP</li> </ul>
10;30 – 10;45	Stanka za kavu
10;45 – 12;15 90 min (dva nastavna sata)	Rizici u javnoj nabavi: <ul style="list-style-type: none"> <li>• glavni rizici u JN</li> <li>• rizici u JN povezani s modelima za ENP</li> <li>• rizici u JN povezani s odabirom postupka</li> <li>• upravljanje rizicima u postupcima JN koji su povezani s modelima za ENP i mogućim žalbama nezadovoljnih natjecatelja</li> <li>• pouke iz odluka DKOM-a i europskih sudačkih presedana.</li> </ul>
12;15 – 13;00	Stanka za ručak
13;00 – 14;30 90 min (dva nastavna sata)	Odabrani primjeri domaće dobre prakse i dobri primjeri zelene javne nabave koje preporuča EU: <ul style="list-style-type: none"> <li>• modeli za odabir konzultantske usluge, kriteriji za skraćivanje liste natjecatelja u slučaju ograničenog postupka JN, kriteriji za odabir ponude</li> <li>• nabava uredskog namještaja (kriteriji i zeleni kriteriji),</li> <li>• zelena nabava sredstava za čišćenje za škole i gradske urede</li> <li>• gradska javna rasvjeta,</li> <li>• ostali primjeri prilagođeni interesu sudionika</li> </ul>
14;30 – 14;45	Stanka za kavu
14;45 – 16;15 90 min (dva nastavna sata)	Nastavak radionice s primjerima Neka otvorena pitanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>• mogu li se, unatoč zabrani kriterija najniže cijene, dobra iskustva s tim kriterijem iskoristiti u našoj praksi JN, primjeri dobre prakse iz EU</li> <li>• problemi s dokazivanjem jednakovrijednosti tehničkih specifikacija, dobra EU praksa</li> </ul> <p>Rasprava</p>